

**UCHWAŁA NR XXIII/145/2020
RADY GMINY ROGÓŻNO**

z dnia 29 grudnia 2020 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata
2021-2023**

Na podstawie art.18 ust.2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 713, poz. 1378) oraz art. 176 pkt. 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U z 2020 r., poz. 821)

uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021–2023, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Rogóżno.

§ 3. Traci moc uchwała nr XXXV/212/2018 Rady Gminy Rogóżno z dnia 9 października 2018 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018-2020.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2021r.

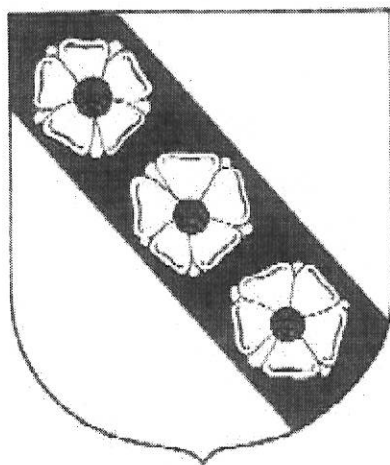
wz. Zastępca
Przewodniczącej Rady
Gminy

Piotr Pawłowski

Załącznik do uchwały Nr XXIII/145/2020
Rady Gminy Rogóżno
z dnia 29 grudnia 2020 r.

Program Wspierania Rodziny w Gminie Rogóżno

na lata 2021 - 2023

Grudzień 2020

Spis treści

- I Wprowadzenie
- II Diagnoza demograficzno – społeczna
- III Organizacja wsparcia rodziny i posiadane zasoby
- IV Zasoby
- V Adresaci
- VI Cele programu
- VII Finansowanie
- VIII Monitoring i ewaluacja
- IX Podsumowanie

I. Wprowadzenie

Rodzina jest naturalnym środowiskiem życia każdego człowieka, elementarną komórką systemu społecznego, kształtującą i przygotowującą jednostkę do funkcjonowania w społeczeństwie. Rodzina stanowi podstawowe i naturalne środowisko wychowawcze dziecka, przekazując mu swój system wartości i tradycje, wpływa na jego osobowość, ukierunkowując jego aktywność i postępowanie na całe życie.

Rodzina funkcjonalna nie tylko kształtuje osobowość, postawę społeczną, wartości, ale również przygotowuje do przypisanych w dorosłym życiu ról społecznych. Dlatego, jeżeli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, to instytucje i służby społeczne zobligowane są do wspierania rodziny, podejmowania na jej rzecz określonych działań. Rodzinę dysfunkcyjną charakteryzują występujące nieprawidłowości w zaspokajaniu podstawowych potrzeb biologicznych i psychospołecznych dziecka. Problemy w takich rodzinach mają najczęściej charakter wielopokoleniowego procesu tworząc przez to błędne koło, które ciężko jest rodzinie przerwać wyłącznie własnymi siłami. Występujące w nich: alkoholizm, przemoc w rodzinie, niewydolność wychowawcza oraz towarzyszące często bezrobocie i ubóstwo, to główne problemy dezorganizujące życie rodziny. Dlatego też rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników służby zdrowia, policji, kuratorów i przedstawicieli innych instytucji, które działają na rzecz rodzin w oparciu o sprecyzowany plan działania.

W związku z powyższym zostaje wprowadzony trzyletni Programu Wspierania Rodziny w Gminie Rogóżno na lata 2021 – 2023, którego założeniem będzie zapewnienie zintegrowanego i kompleksowego systemu wsparcia rodziny oraz stworzenie systemu przeciwdziałania dysfunkcjom w rodzinach na terenie Gminy Rogóżno. Aby zapobiec marginalizacji i społecznemu wykluczeniu mieszkańców, praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kompetentną kadrę. Założeniem Programu będzie wsparcie rodziny naturalnej już na etapie pojawienia się pierwszych problemów. Realizowane w ramach Programu zadania będą koncentrować się na całej rodzinie, również w chwili, gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią władzy rodzicielskiej. Ważnym założeniem programu będzie stworzenie wielu działań profilaktycznych skierowanych do rodzin z dziećmi, mających na celu zwiększenie

świadomości społeczności lokalnej w kwestii wartości rodziny oraz kształtowania prawidłowych postaw rodzicielskich. Istotą profilaktycznego wspierania rodziny będzie zapewnienie rodzinom stabilizacji oraz sprzyjających warunków do prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży.

Założenia przyjęte do realizacji w ramach Programu są spójne z następującymi dokumentami:

- Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Rogóżno na lata 2015-2021
- Programem przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2020-2024
- Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

Podstawą prawną do tworzenia Programu jest ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

II. Diagnoza demograficzno - społeczna

Gmina Rogóżno położona jest w północnej części województwa kujawsko-pomorskiego, w powiecie grudziądzkim ziemskim, której obszar wynosi 11,62 tys. ha. Gmina Rogóżno to gmina wiejska, składająca się z 11 sołectw: Białochowo, Budy, Bukowiec, Gubiny, Kłódka, Rogóżno, Rogóżno Zamek, Skurgwy, Szembruczek, Szembruk i Zarośle.

Określenie zadań Programu Wspierania Rodziny w Gminie Rogóżno powstało w oparciu o analizę danych o osobach i rodzinach objętych wsparciem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rogóźnie oraz analizę społeczną gminy zawartą w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Rogóżno na lata 2015-2021. Dla potrzeb programu sporządzono Kartę Diagnostyczną zawierającą informacje dotyczące liczby mieszkańców, liczby młodzieży i dzieci, w tym umieszczonych w pieczy zastępczej, liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej, dodatku mieszkaniowego, świadczeń rodzinnych, świadczeń wychowawczych, Funduszu Alimentacyjnego oraz innych form wsparcia socjalnego.

Karta Diagnostyczna Programu Wspierania Rodziny dot. mieszkańców Gminy Rogóżno
(stan na 31.12.2019 r.)

Tabela nr 1.

Wyszczególnienie	Rok 2019
Liczba mieszkańców	4.263
Liczba dzieci i młodzieży w wieku 0 do 18 w tym:	1.011
Liczba dzieci w wieku 0-5	313
Liczba dzieci w wieku 6-12	378
Liczba młodzieży w wieku 13-18	320
Liczba osób bezrobotnych (w tym kobiety)	186 (118)
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej (liczba osób w rodzinach)	152 (430)
Liczba rodzin objętych wsparciem przez asystenta rodziny	13
Liczba dzieci objętych dożywianiem w palcówkach oświatowych	110
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia wychowawczego - 500+ (liczba dzieci uprawnionych do świadczenia)	517 (871)
Liczba rodzin korzystających z programu „Dobry Start” - 300+ (liczba dzieci uprawnionych do świadczenia)	386 (612)
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych	236
Liczba rodzin korzystających z Funduszu Alimentacyjnego (liczba dzieci uprawnionych do alimentów)	24 (41)
Liczba rodzin korzystających z dodatku mieszkaniowego	35
Liczba rodzin korzystających ze stypendium socjalnego (liczba dzieci) – od września do grudnia 2019 r.	59 (112)
Liczba rodzin korzystających z Karty Dużej Rodziny (liczba dzieci)	142 (45)
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia rodzicielskiego	21
Liczba rodzin korzystających ze świadczenia pielęgnacyjnego na dziecko	15

Liczba rodzin korzystających z zasiłku pielęgnacyjnego na dziecko (liczba dzieci)	26 (28)
Liczba dzieci/młodzieży z terenu gminy umieszczonych w pieczy zastępczej w tym:	6
Umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej (placówki opiekuńczo wychowawcze)	2
Umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej (rodziny zastępcze)	4
Liczba rodzin, w których była prowadzona procedura „Niebieskie Karty” (liczba dzieci)	11 (18)
Liczba rodzin objętych specjalistycznymi usługami opiekuńczymi dla osób psychicznie chorych, świadczonych w miejscu zamieszkania	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS

Według danych statystycznych uzyskanych z Powiatowego Urzędu Pracy w Grudziądzu wynika, że nadal istotnym problemem społecznym w gminie jest bezrobocie. Ilość osób pozostających bez pracy ma zasadniczy wpływ na ilość rodzin korzystających z różnych form wsparcia socjalnego realizowanego przez gminę.

W Gminie Rogóżno zamieszkuje 1.011 dzieci i młodzieży (wiek 0-18), 2 dzieci umieszczonych jest w instytucjonalnej pieczy zastępczej (placówki opiekuńczo - wychowawcze), natomiast 4 dzieci przebywa w rodzinach zastępczych. Głównym wsparciem materialnym skierowanym do dzieci jest realizacja wieloletniego rządowego programu: „Posiłek w szkole i w domu” w formie dożywiania dzieci w placówkach oświatowych. W ramach programu w 2019 r. bezpłatny posiłek otrzymało w szkołach (oddziałach przedszkolnych) i przedszkolu 110 dzieci. Dodatkowym wsparciem materialnym dla rodzin z dziećmi jest stypendium socjalne wypłacone dla 112 uczniów. Ze świadczeń pomocy społecznej w 2019 r. skorzystały 152 rodziny. Głównym powodem przyznania pomocy społecznej było ubóstwo i bezrobocie, na trzeciej pozycji natomiast odnotowano długotrwałą chorobę. Niepełnosprawność to również istotny powód przyznania wsparcia. Kolejne powody przyznawania pomocy społecznej to ochrona macierzyństwa, w tym wielodzietność oraz bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego. Analizując główne powody przyznawania pomocy w roku 2019 można zauważyć, że problemy opiekuńczo – wychowawcze z dziećmi dotyczą dość znaczną liczbę rodzin z terenu Gminy Rogóżno. Problem alkoholizmu, trudności po opuszczeniu zakładu karnego i przemocy w rodzinie występują sporadycznie, nie mniej jednak, nie należy ich

bagatelizować, zwłaszcza jeżeli dotyczą rodzin, w których wychowywane są małoletnie dzieci.

Tabela 2. Główne powody przyznawania pomocy w roku 2019

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	106	271
Sieroctwo	0	0
Bezdomność	0	0
Potrzeba ochrony macierzyństwa:	35	183
W tym: wielodzietność	33	176
Bezrobocie	95	254
Niepełnosprawność	43	122
Długotrwała choroba	94	261
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego ogółem	27	93
W tym: rodziny niepełne	16	47
rodziny wielodzietne	5	28
Przemoc w rodzinie	2	4
Potrzeba ochrony handlu ludźmi	1	1
Alkoholizm	12	3
Narkomania	1	1
Trudności po opuszczeniu zakładu karnego	3	3
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	0	0
Zdarzenie losowe	2	5
Sytuacja kryzysowa	0	0
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS

Podsumowując można uznać, że niepełnosprawność, długotrwała choroba, bezrobocie, a w szczególności ubóstwo, to przyczyny trudnej sytuacji, dotyczącej znacznej grupy klientów pomocy społecznej, które jednocześnie są następstwem wielu innych

niebezpiecznych dysfunkcji społecznych. Rodziny, w których przyczyną kryzysu jest uzależnienie od alkoholu objęte są wzmożonym nadzorem i wsparciem ze strony służb społecznych, bowiem właśnie w tych rodzinach najczęściej dochodzi do sytuacji zagrażających zdrowiu, a nawet życiu nieletnich.

Ważnym narzędziem polityki edukacyjnej i integracyjnej oraz wyrównywania szans rozwojowych jest edukacja przedszkolna. Dzieci, u których rozwój przebiega nieharmonijnie lub z opóźnieniem, wychowanie przedszkolne jest szansą na wczesne wspieranie rozwoju w sferze poznawczej, funkcjonalnej i społecznej. Wychowaniem przedszkolnym, zarówno w oddziałach przedszkolnych 2 szkół podstawowych oraz w Przedszkolu Publicznym w Rogóźnie objętych jest 78 dzieci. Funkcjonowanie przedszkola i oddziałów przedszkolnych ma na celu zapewnienie fachowej opieki nad małymi dziećmi, tym samym pomóc rodzicom w podjęciu decyzji o powrocie na rynek pracy. Edukacja szkolna 333 dzieci w gminie realizowana jest w Szkole Podstawowej w Rogóźnie, Szkole Podstawowej w Białochowie, Szkole Podstawowej w Szembruczkach.

Tabela 3. Liczba dzieci uczęszczających do poszczególnych placówek oświatowych Gminy Rogóźnie

Placówki oświatowe	Liczba dzieci na dzień dzisiejszy
Przedszkole i Oddziały przedszkolne	78
Szkoły podstawowe	333
Łącznie:	411

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS

III. Organizacja wsparcia rodziny i posiadane zasoby

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczej – wychowawczych oraz organizacja pieczy zastępczej w zakresie ustalonych ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. Obowiązek, o którym mowa, jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich

organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami pozarządowymi. Ustawa wprowadziła zasady i formy wspierania rodziny przeżywającej trudności w sprawowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz dała szereg działań umożliwiających kompleksowe wsparcie rodziny, które zostały przedstawione poniżej:

Wsparcie interdyscyplinarne

W pracy z rodziną, zwłaszcza jeżeli rodzina dotknięta jest problemem przemocy, ważna jest koordynacja działań różnych instytucji i służb wspierania rodziny. Zatem w Gminie Rogóżno w celu realizacji zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie został powołany Zespół Interdyscyplinarny. W skład którego wchodzi: przedstawiciele policji, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych i ośrodka pomocy społecznej. W posiedzeniach Zespołu mogą również uczestniczyć: kurator społeczny i prokuratorzy. Praca Zespołu skutkuje trafniejszą diagnozą problemów, ustaleniem spójnego planu pomocy rodzinom i osobom doznającym przemocy oraz uruchamia mechanizmy współpracy z właściwymi instytucjami i służbami. Szybka diagnoza problemów związanych ze stosowaniem przemocy w rodzinie oraz natychmiastowa pomoc członkom tych rodzin jest niezwykle ważna, zwłaszcza kiedy w rodzinach wychowywane są małoletnie dzieci.

Prowadzenie i rozwój różnorodnych form wsparcia dziennego

Rodziny wychowujące dzieci w wieku szkolnym, a zwłaszcza rodziny, które mają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, potrzebują pomocy w zakresie organizowania dzieciom czasu wolnego, pokonywania trudności szkolnych, zaburzeń zachowania itp. W związku z tym konieczny jest rozwój różnorodnych środowiskowych form dziennej opieki nad dziećmi i młodzieżą w wieku szkolnym. Przy Szkole Podstawowej w Rogóźnie, Szembruczkach i Białochowie funkcjonują świetlice szkolne. Uczęszczają do niej uczniowie klasy I - IV z rodzin dysfunkcyjnych oraz dzieci z rodzin prawidłowo funkcjonujących. Celem funkcjonowania świetlicy jest nie tylko opieka nad dziećmi, czy organizacja czasu wolnego, ale także utrwalanie zasad kulturalnego zachowania i współżycia z innymi, budzenie motywacji do nauki, odreagowanie napięć

emocjonalnych oraz stwarzanie pozytywnych doświadczeń dla wychowanków. Zarówno nauczyciele prowadzący zajęcia w świetlicy, jak i wszyscy nauczyciele i pedagodzy jednostek oświatowych działających na terenie Gminy Rogóżno ściśle współpracują z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej zgłaszając wszelkie niepokojące zmiany w zachowaniu i wyglądzie wychowanków.

Istotną rolę w zakresie organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży pełni Gminny Ośrodek Kultury w Rogóźnie oraz Biblioteka Publiczna w Rogóźnie, oferując one szeroki wachlarz możliwości spędzania wolnego czasu. Dzieci i młodzież mogą brać udział w licznych zajęciach pozalekcyjnych, takich jak: zajęcia sportowe, taneczne, muzyczne, plastyczne itp. Możliwość udziału w wachlarzu zajęć proponowanych przez w/w placówki jest znakomitą formą spędzania wolnego czasu przez dzieci zwłaszcza dla dzieci z rodziny z problemami opiekuńczo – wychowawczymi.

Poradnictwo specjalistyczne

Praca z rodziną może być prowadzona w formie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego (pedagogicznego, prawnego, zawodowego, itd.), terapii systemowej rodzin, treningu umiejętności, wychowawczych dla rodziców, psychoedukacji, mediacji. Narzędziem wzmocnienia rodziny może być również doradztwo w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego, dbałości o higienę i otoczenia. Tam, gdzie jest to potrzebne i możliwe, praca powinna opierać się na kontakcie z rodziną. Poradnictwo powinno dotyczyć sposobów zaspakajania potrzeb dziecka i rozwiązywania problemów wewnątrzrodzinnych. Terapia rodzin powinna być prowadzona z wykorzystaniem najnowszych metod i technik terapeutycznych. Niezwykle ważnym elementem jest również dostęp rodziny do pomocy prawnej, szczególnie w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Mieszkańcy Gminy Rogóżno mogą korzystać ze specjalistycznego wsparcia Specjalistycznej Poradni Rodzinnej „Nadzieja” w Grudziądzu, w formie pomocy psychologicznej dla ofiar i sprawców przemocy, poradnictwa rodzinnego i małżeńskiego, konsultacji psychologicznych, mediacji pojednawczych, terapii dzieci i młodzieży oraz terapii uzależnień. Możliwe jest także korzystanie przez mieszkańców gminy ze specjalistycznej pomocy jaką oferuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grudziądzu (pedagog, pracownik socjalny, psycholog i radca prawny). W placówkach oświatowych działających na terenie naszej gminy zatrudniony jest

pedagog szkolny, który oferuje swoją pomoc dzieciom, jak i ich rodzicom.

Osobom uzależnionym oraz członkom rodziny zapewniona jest pomoc dyżurującego specjalisty psychoterapii uzależnień. Ponadto raz w tygodniu dostępne są bezpłatne porady radcy prawnego, który pełni dyżury w Urzędzie Gminy w Rogóźnie.

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne

W ramach działań profilaktycznych i wspierających uwzględnia się również usługi dla rodzin wychowujących dzieci, szczególnie dzieci niepełnosprawne. Usługi polegają na pomocy rodzicom w zapewnieniu należytej opieki w czasie, gdy nie mogą jej sprawować osobiście lub gdy ich kompetencje rodzicielskie są niedostateczne.

Praca socjalna z rodziną

Praca socjalna to działalność zawodowa pracownika socjalnego mająca na celu pomoc osobom i rodzinom w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne możliwości. Pracownik socjalny ma za zadanie wesprzeć rodzinę w działaniach zmierzających do odzyskania zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz pomóc stworzyć warunki odpowiadające godności człowieka. Pracownicy socjalni pracują z rodzinami, aby rozwinąć ich zdolności, zwiększyć ich możliwość działania, udostępnić pomoc społeczną.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Rogóźnie zadania te wykonuje trzech pracowników socjalnych, ich rola jest szczególnie istotna w systemie wspierania rodziny, gdyż to najczęściej oni pierwsi dostrzegają rodzące się problemy opiekuńczo–wychowawcze.

Wsparcie asystenta rodziny

Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania. Głównym celem pracy asystenta jest podniesienie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziców, umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, radzenia sobie z problemami

dnia codziennego, a w szczególności osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej prawidłowe wychowanie dzieci.

Do zadań asystenta należą m. in.: opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym, udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych z dziećmi, wspieranie aktywności społecznej rodzin, motywowanie ich członków do podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej, motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych, udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych. Podejmowanie działań interwencyjnych zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin. Asystent rodziny jest zatrudniony w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Rogóźnie od czerwca 2014 r. Od tego czasu z jego wsparcia skorzystało kilkadziesiąt rodzin. W roku 2019 asystent pracował z 13 rodzinami. Okres pracy z rodziną zależy od indywidualnych potrzeb rodziny.

Pomoc finansowa i rzeczowa dla rodzin

Pomoc finansowa i rzeczowa jest niezwykle ważną formą wsparcia i pomocy dla rodzin z dziećmi. Obecnie największym wsparciem finansowym dla rodzin z dziećmi jest program „Rodzina 500 +”. Świadczenie wychowawcze w kwocie 500,00 zł wypłacane jest na każde dziecko w rodzinie do czasu osiągnięcia przez nie 18 roku życia. W/w wsparcie jest wielopłaszczyznowe i obejmuje zarówno poprawę ich warunków bytowych, jak i wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, usuwanie barier w dostępie do leczenia, rehabilitacji, wypoczynku itp. Dodatkowo rodziny borykające się z trudnościami finansowymi mogą korzystać z szeregu form wsparcia finansowego takiego jak: świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, świadczenia „Dobry Start”, świadczenia pielęgnacyjnego, świadczenia rodzicielskiego, stypendium socjalnego, dodatku mieszkaniowego, świadczeń z pomocy społecznej itp. Istotnym wsparciem dla dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych i dysfunkcyjnych jest zapewnienie ciepłych posiłków.

W roku 2019 w naszej gminie z posiłków skorzystało około 110 uczniów, dzieciom zostało wydanych ponad 15.000 ciepłych posiłków.

Partycypacja w kosztach umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W ramach swoich kompetencji założenia programu winny realizować samorządowe jednostki organizacyjne, przy wsparciu właściwych organizacji pozarządowych i innych podmiotów powołanych w celu pomocy rodzinie.

Gmina Rogóżno partycypuje w kosztach umieszczenia sześciorga dzieci w pieczy zastępczej (4 dzieci umieszczone w rodzinach zastępczych i 2 dzieci umieszczone w pieczy instytucjonalnej).

IV. Zasoby

Do realizacji lokalnego systemu opieki nad dziećmi i rodzinami z terenu Gminy Rogóżno wymagającymi wielokierunkowej pomocy, przewiduje się zaangażowanie następujących podmiotów:

Podmioty publiczne:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rogóźnie;
- Urząd Gminy w Rogóźnie;

- placówki oświatowe;
- świetlice wiejskie;
- Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Gminny Ośrodek Zdrowia w Rogóźnie;
- Gminny Ośrodek Kultury w Rogóźnie.

Podmioty niepubliczne

- organizacje pozarządowe działające w zakresie pomocy społecznej i edukacji;
- kluby i organizacje.

Służby samorządowe, instytucje o zasięgu powiatowym i inne:

- Komenda Miejska Policji w Grudziądzu;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grudziądzu;
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Grudziądzu;
- Sąd Rejonowy w Grudziądzu;
- Poradnia rodzinna – Specjalistyczna pomoc Rodzinom „Nadzieja” w Grudziądzu.

V. Adresaci

Adresatami Programu są rodziny z dziećmi, a w szczególności rodziny posiadające problemy i trudności w sferze opiekuńczo – wychowawczej. Odbiorcami programu są również rodziny, z których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej.

Wszystkie dzieci wymagają ochrony ich praw i wolności oraz pomocy dla zapewnienia harmonijnego rozwoju i przyszłej samodzielności życiowej. Szczególnej uwagi wymagają dzieci i młodzież z rodzin niewydolnych wychowawczo. Uzależnienie, ubóstwo,

niewydolność opiekuńczo – wychowawcza to dysfunkcje, które przyczyniają się do powstawania znacznych strat rozwojowych dzieci egzystujących w tych rodzinach.

VI. Cele programu

Cel główny:

Zapewnienie zintegrowanego i kompleksowego systemu wsparcia rodziny oraz tworzenie systemu przeciwdziałania dysfunkcjom w rodzinach na terenie Gminy Rogóżno.

Rodzina dysfunkcyjna przeżywająca trudności w opiece i wychowywaniu dzieci, wymaga wsparcia dla dobra nie tylko dzieci, ale też wszystkich jej członków. Ważnym aspektem prawidłowego funkcjonowania rodziny jest profilaktyka, czyli zapobieganie przyczynom kierowania dzieci do zastępczych form opieki.

Szczegółowe cele programu zawierają działania takie jak: zapobieganie i rozwiązywanie sytuacji kryzysowych w rodzinach oraz poprawa jakości opieki sprawowanej nad dziećmi. Dotychczasowe doświadczenia wskazują na potrzebę objęcia opieką rodzin naturalnych na etapie powstawania problemów. Pomoc dla rodzin przychodzi często zbyt późno, kiedy jest już głęboki kryzys w rodzinie i mimo wysiłków służb społecznych, zachodzi konieczność umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. W tym obszarze należy skupić się na profesjonalnej systematycznej pracy z rodziną, w której zaczynają się dysfunkcje.

Cele szczegółowe:

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb materialno-bytowych dziecka i rodziny.
2. Zapobieganie dysfunkcjom w rodzinach oraz rozwiązywanie sytuacji kryzysowych w rodzinach oraz poprawa jakości opieki sprawowanej przez rodziców nad dziećmi.

3. Wspieranie oraz objęcie specjalistyczną pomocą rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym.
4. Umożliwienie powrotu dzieciom z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych.
5. Podniesienie świadomości społecznej o roli i wartości oraz potrzebach rodziny.

Realizacja założonych celów będzie prowadzona na podstawie działań, poprzedzonych szczegółową analizą sytuacji danej rodziny. Podstawowym narzędziem diagnozy rodziny jest wywiad środowiskowy, przeprowadzany przez pracownika socjalnego. W pełni efektywna realizacja celów założonych w programie będzie możliwa dzięki skrupulatnemu monitoringowi rodzin dysfunkcyjnych, przeżywających trudności oraz podjęciu systemowych rozwiązań przy współpracy wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami. Sprawą priorytetową jest motywacja oraz wsparcie w formie indywidualnej pracy z rodziną oraz jak najszybszy powrót do rodziny biologicznej.

Cel szczegółowy nr 1

Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny

Działania

1. Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom.
2. Objęcie dożywianiem wszystkich dzieci tego wymagających.
3. Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, poprzez kontakt i współpracę z podmiotami świadczącymi usługi medyczne.
4. Zapewnienie pomocy rodzinom doznającym przemocy.

Cel szczegółowy nr 2

Zapobieganie i rozwiązywanie sytuacji kryzysowych w rodzinach oraz poprawa jakości opieki sprawowanej przez rodziców nad dziećmi

Działania

1. Zapewnienie opieki ze strony asystenta rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.
2. Zapewnienie dostępu do konsultacji, poradnictwa specjalistycznego oraz organizowanie i informowanie o miejscach udzielania pomocy dla rodzin.
3. Organizowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży.
4. Monitorowanie środowisk zagrożonych i monitorowanie do podjęcia terapii przez rodziców dzieci ze środowisk zagrożonych uzależnieniami, motywowanie do podjęcia terapii przez rodziców dzieci ze środowisk zagrożonych i monitorowanie terapii rodziców.
5. Podnoszenie kompetencji rodzin tego wymagających w zakresie pełnienia prawidłowych funkcji opiekuńczo – wychowawczych poprzez: organizowanie szkoleń, warsztatów konsultacji, poradnictwa oraz udostępnianie literatury fachowej.

Cel szczegółowy nr 3

Wspieranie rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym

Działania

1. Objęcie dzieci niepełnosprawnych specjalistycznymi usługami opiekuńczymi w miejscu zamieszkania.
2. Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom z dzieckiem niepełnosprawnym.
3. Zapewnienie rodzicom dzieci niepełnosprawnych dostępu do wszelkiego rodzaju wsparcia, konsultacji, poradnictwa specjalistycznego oraz organizowanie i informowanie o miejscach udzielania pomocy dla nich.

Cel szczegółowy nr 4

Umożliwienie powrotu dzieciom z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych

Działania

1. Motywacja i wsparcie rodziców w utrzymywaniu osobistych kontaktów z dziećmi umieszczonymi w pieczy.
2. Udzielenie pomocy rodzicom w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej.
3. Wsparcie finansowe rodzin dostosowane do bieżących potrzeb, w tym na dojazd do dzieci umieszczonych w pieczy.
4. Zapewnienie rodzinom biologicznym wsparcia w formie indywidualnej pracy z asystentem rodziny.

Cel szczegółowy nr 5

Podniesienie świadomości społecznej o roli i wartości rodziny

Działania

1. Rozpowszechnianie akcji społecznych promujących wartości rodziny.
2. Organizowanie pogadek i wykładów dla rodziców dot. prawidłowych relacji rodzinnych tzw. wywiadówki profilaktyczne.
3. Podniesienie kwalifikacji kadry dydaktycznej, pomocy społecznej i innych instytucji działających na rzecz rodziny w zakresie wsparcia rodziny.

Cel szczegółowy 1:

Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny

Działania	Wskaźnik realizacji działań	Realizatorzy
------------------	------------------------------------	---------------------

1. Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom.	- liczba i formy udzielonej pomocy - liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych pomocą	- GOPS
2. Objęcie dożywianiem wszystkich dzieci tego wymagających	- liczba dzieci korzystających z posiłków	- GOPS - placówki oświatowe
3. Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, poprzez kontakt i współpracę z podmiotami świadczącymi usługi medyczne.	- liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych monitorowaniem	- GOPS - podmioty świadczące usługi medyczne.
4. Zapewnienie pomocy rodzinom doznającym przemocy.	- liczba osób (dorośli i dzieci) objętych wsparciem	- GOPS - Zespół Interdyscyplinarny - Komenda Policji w Grudziądzu - placówki oświatowe - Sąd Rejonowy w Grudziądzu

Cel szczegółowy 2:

Zapobieganie i rozwiązywanie sytuacji kryzysowych w rodzinach oraz poprawa jakości opieki sprawowanej przez rodziców nad dziećmi

Działania	Wskaźnik realizacji działań	Realizatorzy
1. Zapewnienie opieki ze strony asystenta rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.	- liczba i formy udzielonej pomocy, - liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych pomocą.	- GOPS
2. Zapewnienie dostępu do	- liczba osób korzystających	- GOPS

<p>konsultacji, poradnictwa specjalistycznego oraz organizowanie i informowanie o miejscach udzielania pomocy dla rodzin.</p>	<p>z pomocy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zespół Interdyscyplinarny, - Komenda Policji w Grudziądzu - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grudziądzu, - Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna - Poradnia Rodzinna
<p>3. Organizowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - liczba uczestników wypoczynku, - liczba zorganizowanych form wypoczynku. 	<ul style="list-style-type: none"> - GOPS - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - Urząd Gminy - organizacje pozarządowe
<p>4. Monitorowanie środowisk zagrożonych i monitorowanie do podjęcia terapii przez rodziców dzieci ze środowisk zagrożonych uzależnieniami, motywowanie do podjęcia terapii przez rodziców dzieci ze środowisk zagrożonych i monitorowanie terapii rodziców.</p>	<p>- liczba rodzin objętych monitorowaniem.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - GOPS - Zespół Interdyscyplinarny - placówki oświatowe - Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna;
<p>5. Podnoszenie kompetencji rodzin tego wymagających w zakresie pełnienia prawidłowych funkcji opiekuńczo – wychowawczych poprzez: organizowanie szkoleń, warsztatów konsultacji, poradnictwa oraz udostępnianie literatury fachowej.</p>	<p>- liczba rodzin objętych działaniami</p>	<ul style="list-style-type: none"> - GOPS - Zespół Interdyscyplinarny - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grudziądzu

Cel szczegółowy 3:

Wspieranie rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym

Działania	Wskaźnik realizacji działań	Realizatorzy
1. Objęcie dzieci niepełnosprawnych specjalistycznymi usługami opiekuńczymi w miejscu zamieszkania.	- liczba rodzin objętych wsparciem	- GOPS
2. Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom z dzieckiem niepełnosprawnym.	- liczba i formy udzielonej pomocy - liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych pomocą	- GOPS
3. Zapewnienie rodzicom dzieci niepełnosprawnych dostępu do wszelkiego rodzaju wsparcia, konsultacji, poradnictwa specjalistycznego oraz organizowanie i informowanie o miejscach udzielania pomocy dla nich.	- liczba osób korzystających z pomocy	- GOPS - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grudziądzu - Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Grudziądzu - Poradnia Rodzinna

Cel szczegółowy 4:

Umożliwienie powrotu dzieciom z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych

Działania	Wskaźnik realizacji działań	Realizatorzy
1. Motywacja i wsparcie rodziców w utrzymywaniu osobistych kontaktów z dziećmi umieszczonymi w pieczy.	- liczba rodzin objętych wsparciem	- GOPS - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grudziądzu
2. Udzielenie pomocy rodzicom w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej.	- liczba rodzin zaktywizowanych zawodowo	- GOPS
3. Wsparcie finansowe rodzin dostosowane do bieżących potrzeb, w tym na dojazd do	- liczba rodzin objętych pomocą	- GOPS

dzieci umieszczonych w pieczy.		
4. Zapewnienie rodzinom biologicznym wsparcia w formie indywidualnej pracy z asystentem rodziny.	- liczba rodzin objętych wsparciem	- GOPS

Cel szczegółowy nr 5

Podniesienie świadomości społecznej o roli i wartości rodziny

Działania	Wskaźnik realizacji działań	Realizatorzy
1. Rozpowszechnianie akcji społecznych promujących wartości rodziny	- liczba przeprowadzonych społecznych akcji prorodzinnych	- GOPS - placówki oświatowe - Urząd Gminy, - Gminny Ośrodek Kultury - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - organizacje pozarządowe - kluby i organizacje sportowe
2. Organizowanie pogadek i wykładów dla rodziców dot. prawidłowych relacji rodzinnych tzw. wywiadówki profilaktyczne.	- liczba zorganizowanych pogadek i wykładów	- GOPS - Gminny Ośrodek Kultury - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - organizacje pozarządowe - placówki oświatowe
3. Podniesienie kwalifikacji kadry dydaktycznej, pomocy społecznej i innych instytucji działających na	- liczba osób objętych szkoleniami	- GOPS - placówki oświatowe

rzecz rodziny w zakresie wsparcia rodziny.	-Urząd Gminy - Gminny Ośrodek Kultury - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - Zespół Interdyscyplinarny
--	--

VII. Finansowanie

Realizacja Programu Wsparcia Rodziny w Gminie Rogóżno na lata 2021-2023 jest zadaniem własnym gminy, a jego finansowanie odbywać się będzie w ramach środków własnych budżetu Gminy Rogóżno. Ponadto istnieje możliwość finansowania realizacji programu z dotacji budżetu państwa oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

IX. Monitoring i ewaluacja

Prowadzenie ewaluacji i monitoringu realizacji programu służy sprawdzeniu czy zostały zrealizowane planowane działania oraz jaki jest wynik zrealizowanych przedsięwzięć. Program wspierania rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Realizowany będzie przy współpracy z gminą, jednostkami samorządowymi oraz innymi podmiotami, które zajmują się rodziną. Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w terminie do 31 marca każdego roku sporządzi sprawozdanie rzeczowo-finansowe z zakresu wspierania rodziny.

VIII. Podsumowanie

Działania na rzecz społeczności lokalnej, w tym na rzecz wspierania rodziny na terenie Gminy Rogóżno są nadal realizowane. W inicjatywy te zaangażowane są jednostki organizacyjne, stowarzyszenia działające na terenie Gminy oraz sami rodzice działający w Radach Rodziców. Program Wsparcia Rodziny zakłada dążenie do polepszenia warunków jakości

życia oraz prawidłowego funkcjonowania rodzin, dzięki współpracy wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących na rzecz rodzin dysfunkcyjnych.

Skoordynowane czynności wszystkich instytucji z terenu Gminy prowadzą do zahamowania procesu umieszczania dzieci poza rodziną biologiczną. Wynikiem działań na rzecz wspierania rodziny jest polepszenie jakości życia rodzin, zapewnienie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie zachowaniom patologicznym, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego, spójnego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.

WICEPRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy
Piotr Pawłowski

